

Klára Novotná, Jana Zátková (1859-1933). Zapomenutá osobnost jihočeské historie?

Bakalářská práce FF JU, České Budějovice 2008, 92 s. + přílohy

Posudek vedoucího práce:

Klára Novotná se ve své bakalářské práci rozhodla zpracovat životopisný medailon Jany Zátkové (1859-1933), zejména se soustředit na postižení jejích aktivit v českobudějovické společnosti, ale neopomíjela ani její soukromý život.

Autorka bakalářské práce vyšla z pramenné pozůstalosti rodiny Zátkových v Archivu Národního muzea v Praze, ojedinělých osobních pramenů (korespondence), z materiálů institucí, s nimiž Jana Zátková spolupracovala (zvl. ve fondech Státního okresního archivu v Českých Budějovicích) a v neposlední řadě se jí podařilo navázat kontakty s jejím vnukem Augustem Zátkou v Basileji, přičemž dokázala využít v maximální jí dostupné míře tyto prameny, včetně rodových pamětí. Lze nepochybně prohlásit, že bez onoho švýcarského materiálu by práce nemohla nabýt své současné podoby – také díky němu se postupně plán bakalářské práce mírně proměňoval.

Práce Kláry Novotné zasazuje Janu Zátkovou do kontextu rodinného původu (Strandlové, Klavíkové) a líčí její život od dětství přes manželství s Augustem Zátkou až po její smrt, zároveň postihuje i její působení na veřejnosti, v dámském spolku Ludmila a v otázkách ženského školství v Českých Budějovicích. Tato kapitola odráží její osobní zájmy i nutnost reprezentovat svého manžela v kontextu národní společnosti jižních Čech té doby. Je tak samozřejmě těžké rozhodnout, nakolik její charitativní činnost, předsednictví ve spolcích, vaření obědů pro chudé studenty apod. bylo výrazem její vlastní touhy po seberealizaci, snahy reprezentovat svého manžela či úcty k významným předkům, jež zavazovala ke snaze dostát svým společenským „závazkům“. V každém případě všechny tyto aspekty Klára Novotná vzala do úvahy a dokázala s těmito myšlenkovými kategoriemi odpovídajícím způsobem pracovat.

Předkládaná práce přináší přes určitou torzovitost pramenů dostatečně plastický obraz Jany Zátkové jako ženy, manželky i dámy veřejně činné, přičemž se zde neztrácí ani její osobitost, včetně povahových charakteristik.

Vedle pramenné základny autorka využila i existující literaturu, jež jí mohla být oporou alespoň v některých aspektech rodopisných (zvl. studie Jana Muka) a v zájmech o Augusta Zátka (Leoš Nikrmajer), naopak na své důkladné probádání prozatím stále čeká spolek Ludmila. Ocenit je třeba i znalost některých diplomových prací, jež se k tématu nějakým způsobem vztahují.

Vedle biografického materiálu spočívá přínos práce Kláry Novotné zejména ve výkladu některých aspektů spolupráce manželů Zátkových ve veřejných podnicích v Českých Budějovicích, kdy Jana Zátková jako dáma zaštiťovala aktivity, jež po ekonomické stránce musel reálně v zákulisí řídit její manžel, neboť její ekonomické znalosti na veškeré (zejména v budování dívčího školství) její aktivity spojené se spolkem Ludmila zdaleka nepostačovaly.

Bakalářskou práci Kláry Novotné rád doporučuji k obhajobě a hodnotím stupněm výborně.

doc. PhDr. Bohumil Jiroušek, Dr.

České Budějovice 11. srpna 2008